Anlamland?rma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anlamland?rma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15966

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Anlamland?rma Teorisi (Sensemaking Theory) çerçevesinde geli?tirilen bu ölçek, bireylerin çevrelerindeki karma??k durumlar?, beklenmedik olaylar?, davran??lar?, i?aretleri ve farkl?l?klar? nas?l yorumlad???n? ve bunlara nas?l anlam yükledi?ini ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, bireylerin çevresel **alg?** süreçlerinin ve bili?sel yorumlama yeteneklerinin sistematik olarak de?erlendirilmesini sa?lamaktad?r. 20 maddeden olu?an bu araç, be? farkl? faktör alt?nda toplanarak yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik kan?tlar? sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Anlamland?rma Ölçe?i, **Anlamland?rma Teorisi**, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Sosyal Alg?, Davran?? Yorumlama, Bili?sel Süreçler.

Yazarlar

Türker Tu?sal

Amaç

Anlamland?rma Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin sosyal ve çevresel ba?lamlarda kar??la?t?klar? belirsiz veya beklenmedik bilgileri, i?aretleri ve davran??lar? yorumlama ve bunlara tutarl? bir **anlam** atfetme e?ilimlerini ölçen geçerli ve güvenilir bir psikometrik araç geli?tirmektir. Bu ölçek, sosyal bilimler alan?nda bireysel farkl?l?klar?n anlamland?rma yetene?i aç?s?ndan incelenmesine olanak sa?lamak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, modern psikolojide giderek önem kazanan anlamland?rma süreçlerinin empirik olarak incelenmesine katk?da bulunmay? hedeflemi?tir. Bu ba?lamda, ölçek özellikle bireylerin çevrelerindeki de?i?imlere ve bozulmalara kar?? gösterdikleri bili?sel tepkileri de?erlendirmektedir.

Yap?

Anlamland?rma Ölçe?i, psikolojideki **Anlamland?rma Teorisi** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin çevresel girdileri (olaylar, davran??lar, i?aretler) ki?isel deneyimler ve mevcut bilgi çerçevesi ile bütünle?tirerek tutarl? ve eyleme geçirilebilir bir gerçeklik alg?s? olu?turma sürecini ifade eder.

Ölçek, bireylerin sadece olaylar? kaydetmekle kalmay?p, ayn? zamanda bu olaylar?n alt?nda yatan sebepleri sorgulama, gelecekteki olas? sonuçlar? tahmin etme ve sosyal beklentilerle çeli?en durumlar? yorumlama düzeylerini belirlemeyi amaçlar. Bu yap?, yüksek düzeyde bili?sel

ARABPSYCHOLOGY.COM

esneklik ve çevresel fark?ndal?k gerektirir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, **Temel Bile?enler Analizi** (TBA) kullan?larak incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in 20 maddesi toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klamaktad?r. Bu bulgular, ölçe?in teorik olarak öngörülen anlamland?rma yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Anlamland?rma Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirli?i, **Cronbach's Alpha** katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Hesaplanan Cronbach's Alpha de?eri 0.897 olarak bulunmu?tur. Psikometrik standartlara göre, bu de?er ölçe?in maddelerinin yüksek düzeyde tutarl? oldu?unu ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilirli?inin yüksek oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla gerçekle?tirilen **Temel Bile?enler Analizi** (TBA) sonucunda, 20 madde be? ayr? faktör alt?nda toplanm??t?r. Bu be? faktörlü yap?, ölçekteki toplam varyans?n %66.186's?n? aç?klamaktad?r. Bu yüksek aç?klama oran?, ölçe?in yap?sal olarak güçlü oldu?unu ve anlamland?rma sürecinin farkl? boyutlar?n? ba?ar?yla ayr??t?rd???n? göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir yap?sal ölçek geli?tirme çal??mas?d?r)

Format: 5'li **Likert Ölçe?i** (Kat?l?yorumdan, Kesinlikle Kat?lm?yorum'a kadar derecelendirme sunulmaktad?r.)

Maddeler: 20 Madde

Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Yeti?kinler)

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Yüksekö?retim ö?rencileri veya genel yeti?kin örneklem üzerinde uygulanm??t?r)

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??ma, bireylerin çevrelerindeki davran??lar?, olaylar?, i?aretleri ve farkl?l?klar? anlamland?rma durumlar?n? incelemek üzere gerçekle?tirilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan bir anket format?ndad?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2019 (Yay?n y?l? esas al?nm??t?r.)

?leti?im: Ölçek hakk?nda bilgi almak veya kullan?m izni talep etmek için sorumlu yazar Türker Tu?sal ile t.turker@gmail.com adresi üzerinden ileti?ime geçilebilir.

PDF Dosyas?: Ölçe?in orijinal PDF'i a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: anlamlandirma-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Tu?sal, T. (2019). Anlamland?rma Teorisi ve Anlamland?rma O?lc?eg?i geli?tirme çal?s?mas?: Bireylerin çevrelerindeki davran?s?lar?, olaylar?, is?aretleri ve farkl?l?klar? anlamland?rma durumlar?. *Bingo?l U?niversitesi Sosyal Bilimler Enstitu?su? Dergisi*, *9*(17). 483-492. https://doi.org/10.29029/busbed.499888

Ek Yay?n Kayna??: ceeol.com

Anlamland?rma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek toplam 20 maddeden olu?maktad?r. A?a??da, örnek te?kil eden baz? maddeler orijinal halleriyle sunulmu?tur:

2. Hayattaki su?rprizlerin sebeplerini sorgular?m.

5. C?evremdeki bozulmalar?n is?aretlerini go?zlemleyip yorumlar?m.

10. C?evremdeki insanlar kendilerinden beklendig?i s?ekilde davranmad?g??nda, bu durumu dig?er insanlarla paylas??r?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM